

ROK 2009

Tento kalendárny rok priniesol mnohé už tradičné, ale aj jedinečné udalosti; niektoré boli veselé, iné ťažšie. Ich paletu spestrili rôzne zmeny ale aj dva druhy volieb...

Dňa 7. februára 2009 sa uskutočnilo v kultúrnom stredisku tradičné fašiangové posedenie dôchodcov. V programe vystúpila ženská spevácka skupina Dolnokrupanka so svojím programom a veselými scénkami. Osobitne treba spomenúť pani Annu Kumančíkovú, ktorá zahrála tradičnú cigánsku ľudovú zabávačku. Naši dôchodcovia sa nielen prizerali, ale aj tancovali pri príjemnej hudbe.

10. februára niektorí spoluobčania, najmä mladí, využili poriadnu snehovú nádielku a na priestranstve pred pivárou Kajlo postavili megasnehuliaka, vysokého cez 2 metre. A tak tí, ktorí chodili po Školskej ulici mohli vidieť zaujímavé snehové dielo.

21. februára zorganizovali opäť Krupanskí črpáci tradičný Črpácky ples. Folkloristi zahráli a zaspievali zo svojho repertoára známe ľudové piesne a o polnoci predviedli v kostýmoch veselý smútočný sprievod, pri ktorom sa ne jeden divák schuti smial. Plesu sa tak ako pominulý rok zúčastnili mnohí Krupania i cezpoľní.

5. mája prezident SR Ivan Gašparovič privítal v Prezidentskom paláci delegáciu Dobrovoľnej požiarnej ochrany, ktorú viedol jej prezident Jozef Minárik. Súčasťou delegácie bol aj náš spoluobčan pán Klement Baránek veliteľ dobrovoľných hasičov v Dolnej Krupej. Prezident SR ocenil a vysoko vyzdvihol činnosť členov Dobrovoľnej požiarnej ochrany, ktorí nasadzujú svoje životy za záchranu životov iných a na ochranu ich majetku.

Víkendové dni 30. a 31. mája patrili všetkým ružiarom a priaznivcom ruží. Dni ruží sú jedným z najvýznamnejších kultúrnych podujatí v obci a aj tento rok sa tešili pomerne vysokému nielen občanov, ale aj značnému počtu návštevníkov. Ani tento rok nechýbali bohaté aranžmány, pestrý kultúrny program i pietna spomienka na grófkú v rodinnom mauzóleu, ktoré bolo počas celej slávnosti prístupné návštevníkom. Jedinou nevýhodou tohoročných „dní ruží“ bolo nepriaznivé a upršané počasie, ktoré komplikovalo organizátorom program.

6. júna 2009 sa konali voľby do Európskeho parlamentu. Je známe, že slovenský volič, najmä na vidieku, nejaví prílišný záujem o tieto voľby. Je pravdou i to, že boli v poradí druhé (od r. 2004) a slovenská verejnosť nie je veľmi informovaná o výkonnej a zákonodarnej moci v rámci Európskej únie alebo o to nejaví záujem a pripadá jej to ako čosi vzdialené a cudzie. V našej obci bola volebná účasť 12,43%. V konkrétnych číslach to znamená, že z evidovaných voličov v počte 1841 bolo volič 229, z toho platných hlasov bolo 215. Najviac hlasov dostali kandidáti nasledovných strán v poradí: 1. SMER-SD (92), 2. KDH (47), 3. SDKÚ-DS (20), 4. SNS (19), 5. ĽS-HZDS (18), 6. KDS, OKS (5), 7. KSS (4), 8. ASV (3) SF (3), 9. SZ (2), 10. SAS (1) SDE (1).

Námestie L. van. Beethovena je prirodzeným centrom obce, v ktorom sa nachádza päť historických budov. Po kostole je najväčšia budova bývalej ľudovej školy a neskôr materskej školy postavená v roku 1910. Práve ona 25. júna zmenila svojho vlastníka. Po schválení Obecného zastupiteľstva bola bývalá škola predaná Vysokej škole zdravotníctva a soc. práce sv. Alžbety v Bratislave. Obec ako vlastník nehnuteľnosti po presťahovaní materskej školy do priestorov ZŠ r. 2005 nevyužívala už ďalej spomínanú budovu a objekt sa stal prebytočným majetkom. Aby nedošlo k chátraniu a poškodeniu historickej budovy a samozrejme aj ďalších nákladov k jej údržbe, najracionálnejším krokom bolo predanie budovy. Vysoká škola tu plánuje zriadiť školiace stredisko a zrekonštruovať objekt v pôvodnom stave, čo bolo jednou z podmienok kúpnej zmluvy.

Výrazná zmena v živote občanov našej obce sa uskutočnila v mesiacoch marec – júl, kedy bola kvôli prácam na Trstínskej ceste v Trnave odklonená a presmerovaná nákladná

doprava cez našu obec. Doslova zo dňa na deň začali cez obec premávať kamióny. Samotní Krupania neboli vzniknutou situáciou príliš nadšení, ale s pochopením prijali dočasný dopravný stav. Ako sa očakávalo, nákladná doprava poškodila na ceste do Dolnej Krupej i v obci poškodenie vozovky, najmä jej krajnicu, na ktorej sa pod ťažkou váhou ťahačov rozpadával asfalt. Okrem toho sa zvýšila prašnosť na hradskej, čo komplikovalo tu bývajúcim občanom vetranie a tiež sa zvýšila intenzita hluku. Za toto obdobie nebolo zaznamenané žiadne zranenie či vážnejšia škoda.

Život obce bol v minulosti výrazne spätý aj so životom farnosti a zmeny vo farskom živote istým spôsobom zasiahli aj každodenný dedinský kolobeh. Jedna takáto zmena sa udiala v mesiaci júli i v našej farnosti a obci. Po ôsmich rokoch pôsobenia Vdp. Františka Očenáša (r 2009 70 rokov) vymenoval trnavský arcibiskup Mons. Róbert Bezák za správcu dolnokrupskej farnosti Vdp. Mgr. Mirolsava Kováča (39 rokov), dovtedy správcu farnosti Horné Otrokovce (okr. Piešťany). Jeho menovanie do úradu nadobudlo platnosť od 1. augusta. Vdp. Očenáš krátko po prepustení z úradu odišiel z Dolnej Krupej na nové pôsobisko do Bánoviec nad Bebravou, kde bude vypomáhať tamojším kňazom. Ako krupanský farár sa snažil pozdvihnúť duchovný a morálny život svojich farníkov. V náboženskej oblasti si veľmi precízne plnil svoje povinnosti, pre veriacich pripravoval niekedy až príliš odborné ale pravdivé kázne, podporoval rozličné pobožnosti ako napr. pravidelné nedeľné litánie, poklony, prvé piatky, prvé soboty a pod. Okrem duchovných aktivít sa pričínal aj o zlepšenie materiálnej situácie vo farnosti – čiastočne zrekonštruoval budovu fary - vymenili sa okná, zrekonštruoval sa interiér, v jednej miestnosti bolo zriadené tzv. „farské centrum“, tiež sa inštalovali nové presklené vstupné dvere do kostola pod chórom a pod. Na druhej strane treba povedať, že Vdp. Očenáš mal veľmi problematickú výbušnú cholerickú povahu. Často sa dostával do niekedy až úplne zbytočných konfliktov či už s farníkmi alebo inými občanmi, čo škodilo farskému životu a komplikovalo pokojné medziľudské vzťahy. V Krupej sa tak za jeho pôsobenia rozmohol akýsi „kostolný resp. duchovný turizmus“, keď mnohí farníci, ktorí neprišli na chuť vdp. Očenášovi a nechceli zanevrieť na cirkev, cestovali v nedele a sviatky na omše do Trnavy. Rozlúčka s vdp. Očenášom sa uskutočnila 9. augusta po omši. Na nového správcu farnosti sa mnohí šli pri prvej novej príležitosti pozrieť do kostola a tak v prvé dni jeho pôsobenia bol kostol o čosi viac plnší ako obvykle. Nový kňaz Vdp. Mgr. Miroslav Kováč zaujal Krupanov takpovediac ihneď – mladý, spoločenský, veselý, ktorý zrejme vnesie do našej obce obraz cirkvi 21. storočia. Uvádzacia omša sa konala v sobotu 15. augusta na sviatok Nanebovzatia Panny Márie o pol 11 doobeda. Nového správcu farnosti uviedol do úradu smolenický dekan Patrik Bacigál. Bolo pozoruhodné, keď sa po bohoslužbe objavilo pred kostolom niekoľko stolov na chlebíčky, zákusky či malinovku a víno, čo prichystali rodičia, súrodenci a známi nového pána farára. Starší obyvatelia s údivom konštatovali, že čo si oni pamätajú : „nikedy žiadny farár čo došiel do Krupej nenachystal takúto hoscinu tak jak tento. Dokonca any páter Čapkovič.“ Na uvítanie hrala miestna dychovka. Prvé slová nového kňaza ako krupanského farára boli nasledovné: „Počul som, že Krupania sú veľmi nároční a niekedy tvrdohlaví. Uvidíme, čo je na tom pravda. Okrem iného ma čaká v Krupej veľa roboty, napríklad s kostolom. O dva roky máme výročie postavenia, a preto treba dať kostol do poriadku. Dúfam, že to stihneme.“

22. augusta sa na ihrisku OŠK Dolná Krupá uskutočnil 5. ročník Memoriálu Stanislava Baránka. Zúčastnilo sa 9 družstiev dospelých hasičských zborov z okolia, tiež 2 družstvá žien a 5 družstiev detí. Víťazom sa stalo družstvo DHZ Paderovce, družstvo z Dolnej Krupej sa umiestnilo na 4. priečke.

K ďalším športovým udalostiam v našej obci patrila tradičná Krupanská interliga. 39. ročníka sa zúčastnilo celkom 14 mužstiev (o 2 menej ako vlani). Fanúšikom predviedli futbalisti rôzne futbalové kúsky a aj tento rok sa podujatie tešilo vysokému záujmu a účasti občanov. Víťazom sa stala FC Barcelona, ktorá z 13 odohraných zápasov prehrala len dva.

Druhú priečku obsadilo mužstvo Trabzospor a na treťom mieste sa umiestnili futbalisti z Len tak. Najlepším strelcom bol Michal Hrašna, ďalej Maroš Černý, Pavol Bohunický a Patrik Veľšic. Vyhodnotenie interligy sa konalo 28. augusta v Pivárni u Miňa (bývalé Kajlo), ktorá bola aj tento rok preplnená oslavujúcimi futbalistami a fanúšikmi.

Koniec augusta patril tento rok všetkým muzikantom a priaznivcom dychovej hudby. Cez víkend 29. a 30. augusta sa konal v našej obci už 17. ročník Dychfestu – festivalu dychových hudieb a mažoretiek. Na dvojdňovom hudobnom podujatí vystúpilo viacero známych kapiel ako napr.: Tvrdošanka, Sečanka, Križovianka, Vištučanka a DH Bojané z Dolných Bojanovic (CZ). Nechýbalo ani zastúpenie z našej obce v podaní DH Karpatská kapela, DH Dolnokrupanka, ženskej speváckej skupiny Dolnokrupanka i FS Krupanskí čr páci. O humor sa postarala skupina Mrchané z Bánova. Účastníci festivalu a diváci mali možnosť sa nielen pozerať na hrajúce kapely, ale v sobotu večer bola pre nich pripravená ľudová zábava pri dychovke v Pivárni u Miňa. Dychfest moderoval a režíroval už tradične Ján Jamriška – predseda Združenia DH na Slovensku spolu s Martou Komarovou. Podujatia sa aj tento rok zúčastnili stovky priaznivcov dychovej hudby nielen z našej obce, ale tiež z blízkeho či vzdialenejšieho okolia. Treba však povedať, že účasť nedosahovala také čísla ako tomu bolo a ako si pamätajú viacerí z obdobia 90. rokov minulého storočia.

V septembrový víkend 19. a 20. sa uskutočnila po trojročnej prestávke výstava ovocia a zeleniny miestnych pestovateľov v priestoroch kultúrneho strediska. Bohatú úrodu si mohli poprezeráť a poobdivovať domáci i cezpoľní návštevníci. Výstava sa tešila veľkému záujmu a mnohí dúfajú, že sa bude organizovať aj budúci rok.

Mesiac september patrí už dlhé roky v Dolnej Krupej bežcom, čo sa opäť potvrdilo 27. septembra, kedy bežecký klub zorganizoval 27. ročník Krup(an)skej 20-ky. Bežci zdolávali, pre mnohých už známu trať ulicami obce, ďalej cez Hornú Krupú až k Prekážke a späť. Víťazom preteku sa stal bežec za Sláviu Trnava - Ondrej Puškár s číslom 91, ktorý zdolal trať za 1:07:52. Ako druhý v poradí dobehol bežec Ján Moravec s číslom 62. Jeho čas bol 1:09:14. Tretiu priečku obsadil Skaličan z AŠK Grafobal Pavol Michalčík s bežeckým číslom 95 za čas 1:10:17. Našu obec reprezentoval pán Ján Bohunický, ktorý bežal s číslom 73. Trať zabehol za 1:47:07. Bežal ako jediný reprezentant našej obce a preto je pre nás aj víťazom. Tohto bežeckého podujatia sa zúčastňujú aj žiaci miestnej ZŠ, ktorí bežali v areáli ihriska v osobitnej kategórii žiakov. K najlepším bežcom patrili títo školáci: Simona Olšovská, Ema Čarnogurská, Karin Bohunická, Samuel Sládeček, Samuel Kadlečík, Tomáš Slabý, Lucia Pilátová, Marieta Chynoranská, Denis Drinka, Richard Peško, Kristína Vyskočová, Jana Miklošovičová, Magdaléna Lehotová, Tomáš Študenc, Marek Konečný, Adam Hanzel, Jana Konečná, Lucia Sklenárová, Lenka Suchánová, Alex Herák, Juraj Herák, Marek Chynoranský a iní.

Vo štvrtok 5. novembra bolo v historickej budove bývalého kláštora Jozefinum otvorené Zariadenie núdzového bývania pre ženy Jozefinum. Prevádzkovateľom je Občianske združenie Dobrota sv. Alžbety, ktoré spolupracuje s Vysokou školou zdravotníctva a sociálnej práce sv. Alžbety v Bratislave. Cieľom projektu bude poskytovanie pomoci matkám a ich deťom, ktoré sa ocitli v ťažkých životných situáciách alebo existenčných problémoch. V zariadení budú môcť po dobu jedného roka nájsť náhradné ubytovanie spolu so sociálnou a psychologickou pomocou. Na otvorení boli prítomní starosta obce Ing. Teofil Mihalovič, ktorý predniesol prejav, miestny správca farnosti Vdp. Mgr. Miroslav Kováč, ktorý vykonal posvätenie priestorov, ďalej zástupcovia VÚC Trnava za jeho predsedu Ing. Tibora Mikuša. Za VŠ sv. Alžbety boli prítomní najvyšší akademickí hodnostári spolu s rektorom prof. MUDr. Vladimírom Krčmérym, DrSc. Dr.h.c. mult. a členovia Občianskeho združenia Dobrota, niekoľko rádových sestier z Kongregácie dcér Božskej Lásky a viacerí spoluobčania.

14. novembra sa konali voľby do orgánov samosprávnych krajov. Boli to už druhé voľby v tomto roku. V našej obci boli výsledky nasledovné :

z celkového počtu 1850 evidovaných voličov sa zúčastnilo 253 občanov, čo predstavovalo volebnú účasť 13,67 %. Najviac hlasov získal Ing. Tibor Mikuš (118). Na druhom mieste sa umiestnil MUDr. Gabriel Pavelek (89), ďalej nasledovali Miroslav Jureňa (23) a Gábor Gál (10).

V našej obci sa za posledné obdobie realizovalo viacero projektov, ktorých účelom bolo zlepšiť a skvalitniť život občanov. Podobná iniciatíva sa uskutočnila v období júl – november v areáli OŠK. Dňa 21. novembra bolo slávnostne odovzdané do užívania viacúčelové ihrisko. Jeho realizáciu podporil Úrad vlády SR v rámci projektu podpory a rozvoja športu. Slávnostného otvorenia sa zúčastnil podpredseda okresnej organizácie strany Smer-SD Ing Anton Pobjecký, ďalej starosta obce Ing. Teofil Mihalovič, poslanci obecného zastupiteľstva, zástupcovia OŠK a viacerí spoluobčania. Krátko po otvorení si mohli mladí krupanskí športovci zahrať v novom areáli futbal a otestovať tak športovisko, ktoré budú môcť využívať okrem futbalistov aj priaznivci iných loptových hier ako napr. tenisu, volejbalu, nohejbalu, vybíjanej a pod.

K aktivitám obecného úradu možno tiež pripísať prestavbu súťažného stroja s kubatúrou, ktorý využívajú naši dobrovoľní hasiči. Prestavba bola financovaná z rozpočtu obce v celkovej sume 120 000 Sk (4000€) a vykonala sa v Českej republike – kubatúra 1200 cm³ sa zvýšila na 2000 cm³, čím sa naši hasiči vyrovnali najlepším súťažiacim mužstvám v okrese.

Život v našej obci nie je spätý len s investičnými, ekonomickými či kultúrnymi a inými aktivitami. Treba s poľutovaním konštatovať, že aj u nás sa objavujú prípady vandalizmu. 22. decembra takýto skutok vykonali neznámi páchatelia na ešte nedokončenom dome smútku. Hoci páchatel resp. páchatelia nie sú známi, predpokladá sa, že aktérmi skutku bola skupinka problematických mladistvých z radov našich mladých spoluobčanov, ktorý si takýmto trestným spôsobom krátili dlhú chvíľu. Na obecnom majetku bola vybitá sklená výplň na plastových dverách a počmáraná časť steny. Dúfajme, že takéto činy sa nebudú viac v Dolnej Krupej opakovať.

Na záver záznamu do obecnej kroniky k roku 2009 nemožno zabudnúť na historickú udalosť, ktorá sa týkala vlastne celej Slovenskej republiky. Od 1. januára 2009 sa SR stala členom eurozóny a tým sa u nás začalo používať nové platidlo – nová mena EURO (€). Prípravy na prechod k euru trvali niekoľko mesiacov pred oficiálnym dátumom. Už od leta 2008 boli ceny v obchodoch uvádzané dvojako – v korunách i eurách, aby si ľudia postupne zvykli na prepočet súm podľa konverzného kurzu 1€ = 30,126 SKK. Výnimkou neboli ani naše krupanské obchody. Mladí si na prepočet zvykli pomerne rýchlo, avšak starší mali podľa očakávania väčšie či menšie problémy. Vláda SR preto poskytla občanom tzv. eurokalkulačky, na ktorých si mohli ľudia pri nákupoch prepočítať ceny. Aj v našej obci používali mnohí tieto kalkulačky. Okrem toho aj vedenie obce podniklo viacero, najmä osvetových aktivít, aby zoznámili občanov s novou menou a aj s priebehom prechodu k euru. Podobne tiež učitelia na miestnej ZŠ v rámci vyučovania pomáhali deťom pripraviť sa na prechod k euru. Bohatý zdroj informácií predstavovali samozrejme médiá, ktoré podrobne informovali všetkých Slovákov o veľkej zmene meny.

Od 1. januára 2009 sa na Slovensku začalo platiť eurom (€). Zmena bola viditeľná ihneď aj v Krupej. Namiesto zaužívaných slovenských korún (0,10 SKK, 0,20 SKK, 0,50 SKK, 1 SKK, 2 SKK, 5 SKK, 10 SKK, 20 SKK, 50 SKK, 100 SKK, 200 SKK, 500, SKK, 1000 SKK, 5000 SKK) sa platilo a vydávalo v eurách (0,01 €, 0,02 €, 0,05 €, 0,10 €, 0,20 €, 0,50 €, 1 €, 2 €, 5 €, 10 €, 20 €, 50 €, 100 €, 200 €, 500 €). Pravdivo treba povedať, že ľuďom sa v peňaženkách častejšie objavovali euromince než papierové bankovky – bankovky len asi

do 50 €, a tak si mnohí Krupania robili miestami žarty, že doteraz sme mali plné peňaženky bankoviek (peňazí), ale odteraz ich budeme mať plné „štrku“, teda samých drobákov a peňaženky budeme musieť vymeniť za mešce. Na druhej strane možno konštatovať, že najmä mladší a proeurópskejší spoluobčania boli radi, že Slovensko sa viac priblížilo k moderným ekonomicky vyspelým európskym krajinám a viac si s príchodom eura všímali výhody novej európskej i svetovej meny Slovákov. Na záver možno zhodnotiť, že prechod k euru bol v našej obci bezproblémový a občania si pomerne rýchlo zvykli na novú menu.

Štatistiky:

Celkový počet obyvateľov - 2237

Narodení - 13

Zomretí - 28

Prihlásení na trvalý pobyt - 28

Odhlásení z trvalého pobytu - 29

Počet uzavretých manželstiev - 4 cirkevné, 2 občianske